Kamati ya Bunge yaipongeza serikali uwekezaji Nguru Hills

Na Mwandishi Wetu, Morogoro

KAMATI ya Kudumu ya Bunge ya Ustawi na Maendeleo ya Jamii imeipongeza serikali kwa uwekezaji katika machinjio ya Nguru Hills Mvomero mkoani Morogoro.

Kamati hiyo ikashauri kuhakikisha nyama inayozalishwa katika kiwanda hicho inakubalika kimataifa ili kupata soko la uhakika hasa kwa soko la nje ya nchi.

Wajumbe wa kamati hiyo walisema hayo walipotembelea machinjio ya kisasa yaliyopo Mvomero mkoani Morogoro.

Mradi wa machinjio hayo unaendeshwa na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa Watumishi wa Umma (PSSSF) kwa kushirikiana na wabia wenza ambao ni kampuni ya Eclipse Investment LLC na kampuni ya Busara Investment LLP.

"Hongereni, tumeona kazi hii nzuri, uwekezaji ni mzuri sana. Tunawapongeza na pongezi za pekee kwa Mheshimiwa Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa juhudi zake kubwa.

"Tunamwombea nia yake kwa taifa letu ifanikiwe. Uwekezaji huu ni matokeo ya sera nzuri za serikali yetu," alisema Mwenyekiti wa Kamati ya kudumu ya Bunge ya Ustawi na Maendeleo ya Jamii, Fatma Tawfiq.

Tawfiq aliwataka wajumbe wa kamati hiyo kwa pamoja kuhakikisha wanaishauri serikali na wawekezaji wengine ili kiwanda hicho kithibitishwe kimataifa ili bidhaa zake ziweze kuuzwa katika soko lolote ulimwenguni.

Mjumbe wa kamati hiyo ya bunge, Kabula Shitobelo aliupongeza uongozi wa kiwanda hicho kwa kazi nzuri.

Mjumbe mwingine, Sophia Mwakagenda alieleza kuridhishwa na uwekezaji huo ambao tayari umetoa ajira kwa vijana 300 na akashauri kuwepo na usimamizi ili kiwanda kiwe na tija kwa taifa.

"Mradi huu unakwenda kuwa mkombozi mkubwa kwa wafugaji na wajasiriamali kwani wakiutumia vizuri, utawasaidia kuongeza kipato," alisema Mjumbe mwingine, Neema Mwandabila.

Naye Mkurugenzi Mkuu wa PSSSF, Hosea Kashimba alisema katika kuhakikisha nyama ya nguru inawafikia Watanzania wengi wa kiwanda wana mpango wa kufungua maduka maeneo mengi ya nchi na kwa kuanzia, tayari kuna duka lililofunguliwa Morogoro mjini.

MAZINGIRA

KUKITHIRI UVUVI WA MABOMU...

Wavuvi Pwani watoa siri nyuma ya pazia hujuma zao baharini

Na Jenifer Gilla

MAJIRA ya saa mbili na robo usiku, Simbaeli Mudy (si jina lake kamili) mkazi wa Pemba Mnazi, Manispaa ya Kigamboni, Dar es Salaam, anasogea pembezoni mwa ukuta wa nyumba yake kuchungulia upande wa kulia kuangalia kama kuna mtu anayekuja, akijihakikishia usalama, kisha anaendelea na achokifanya.

Simbaeli anaingia stoo ya nyumba yake, anatoa chupa yenye mafuta ya petroli ujazo lita tano, yaliyochanganywa na unga kidogo wa mbolea ya urea, utambi na kibiriti, akiwa na wenzake tisa, wanaelekea ufukweni kupanda boti kwa safari ya uvuvi.

Alichokibeba Simbaeli, ni bomu ambalo yeye na wavuvi wenzake wamelitengeneza, ili kulitumia katika uvuvi, lengo ni kupata samaki wengi, jambo ambalo ni kinyume na sheria ya nchi.

Sheria ya Uvuvi ya mwaka 2003, inapiga marufuku uvuvi wa mabomu, ambayo adhabu zake ni faini isiyopungua Sh.200, 000 na isiyozidi Sh. milioni 15 au kwenda jela kati ya miaka miwili hadi 10.

Nipashe inabaini uvuvi haramu katika mwalo wa Buyuni umekithiri na hufanyika katikati ya bahari majira ya usiku wa kuanzia saa saba hadi tisa, umma ukiwa usingizini.

Mvuvi Alphonce Joseph, anasema baada ya kulipuliwa mabomu katika miamba, wanapata samaki wengi, hata kuna wakati mabott hayatoshi kubeba samaki wote waliowapata, wanawaacha wengine wakielea majini.

"Sasa inategemea na wingi wa samaki unaotaka kuupata, kama unataka samaki wengi unatumia dumu la maji la lita tano, kama ni kidogo tunatumia chupa za lita mbili au lita moja na ule unga wa baruti ndio unasaidia kuleta mlipuko mkubwa," anasema.

Mtaalamu wa viumbe bahari, Jerry Mang'ena, anasema watu wengi wanajikuta wanakula samaki aliyevuliwa kwa kutojua. Anafafanua namna ya kumtambua, anapobonyezwa, eneo lililobonyezwa huwa halirudi haraka.

Pia, macho yake yanakuwa yamevilia damu, sehemu ya haja inakuwa wazi, kwa sababu mishipa iko wazi choo chake kinatoka chenyewe.

HOJA ZA KITAALAMU

Mtafiti wa viumbe bahari kutoka Chuo Kikuu Cha Dar es Salaam Prof. Philip Bwathondi, anasema uzoefu wa muda mrefu, unambainishia uvuvi wa mabomu ndio unaoongoza nchini, ukifuatiwa na nyavu za plastiki, sababu kuu ni umasikini na kukosa elimu ya madhara yake.

"Kutokana na shughuli zao wavuvi, hawatakiwi kuwa na maisha magumu, lakini takriban asilimia 85 ya wavuvi wana hali ngumu. Bidhaa wanazovuna, wanaziuza kwa bei nafuu sana, huku madalali wakitajirika. Hiyo nayo inawasukuma kuingia kwenye biashara hiyo, ili kupata faida ya haraka," anasema Prof. Bwathondi.

Mvuvi Deus James, anasema wanakopata vifaa vya kutengeneza mabomu ya aina petroli au mafuta ya taa, huuziwa na wauzaji mafuta, huku utambi na unga unaotumika kulipua, wananunua kwa wachimba madini wanaopasulia mawe makubwa.

Mchimbaji madini kutoka Shinyanga, Remsi Chonzi, anakiri kuwapo biashara hiyo, kati ya wachimba madini na wavuvi, ingawa ana hoja, kuhusu unga wa baruti.

"Unga wanaouziwa wavuvi ni ule unaoletwa na watu wa mataifa ya Ulaya wanaokuja migodini kununua madini. Wenyewe unafanana na mbolea ya 'urea' huwa tunawauzia kwa kupima kipimo kinaanzia Sh. 30, 000 hadi Sh. 40,000 pamoja na utambi wake wa kulipulia Sh. 10,000," anafafanua.

Mvuvi Jumanne Shija, akionyesha ulemavu uliotokana na shughuli za uvuvi haramu. **PICHA: JENIFER GILLA.**

Mang'ena, ambaye pia ni Mkurugenzi Mtendaji wa shirika la Aquafarm, anasema uvuvi wa mabomu unachangia uhaba wa samaki, kwa sababu wanakimbilia kwenye kina kirefu cha maji.

Anataja ni aina ya uvuvi unaoathiri sana mazalia ya samaki, yakiwamo matumbawe na mapango, ambayo samaki hupendelea kutaga na kuhifadhi mayai yao, kwa utulivu uliopo.

MIKASA NA MADHARA

Jumanne Shija (35), anasimulia mkasa wa uliompata ulemavu mwaka 2015, baada ya kukatika kiganja cha mkono wake wa kulia, huku wenzake wanne wakifariki alipokuwa anavua samaki akitumia bomu, hata akaacha kazi hiyo.

"Mabomu yanakuwa na utambi mfupi, kwa hiyo unapoiwasha tu unatakiwa ulitupe hapo hapo. Sasa mwenzangu alichelewa kulirusha, kwa hiyo alipoliachia likatuvuta na kututupa kwenye maji, mimi hapa nimekatika mkono na mwili wangu wote una makovu," anasimulia.

Mwenyekiti wa BMU Pemba Mnazi, Rajabu Mkalapema, anasema kila baada ya miezi mitatu wanapokea taarifa za kifo walau wavuvi wawili kutokana na uvuvi haramu, taarifa inayofika kama kwa ndugu, wahusika wakihofia kujulikana.

Magdalena Chalila, mvuvi wa Mwaloni Pemba Mnazi, anasema uvuvi haramu umewaathiri wanawake wavuvi, kwa sababu samaki wote wamekimbilia kwenye kina kirefu cha maji.

"Wanawake wengi wanavua kwenye kina kifupi cha maji, kwa kuwa hawana uzoefu wa kuingia kwenye kina kirefu," anasimulia na kuendelea, "...kwa sababu hata limekuwa kali na nyumba zao zimeharibiwa na mabomu."

Bingwa kutoka Taasisi ya Saratani Ocean Road, Dk. Emmanuel Lugina, anaainisha mlaji samaki aliyepigwa na bomu, yupo hatarini kupatwa na saratani.

"Sasa ukiangalia mabomu ya mlipuko yanayotumika kuvua samaki, utagundua dhahiri yametengenezwa kwa kemikali mbalimbali ambazo zimethibitishwa na saratani (organic amines, hydrocarbons na inorganic chemicals).

"Binadamu pia anaweza kupata madhara kwa kunywa maji au kula chakula kilichokuwa na vimelea vya kemikali vilivyo kwenye mabomu hayo," anafafanua Dk. Lugina.

Shirika la Chakula na Kilimo la Umoja wa Mataifa (FAO) linakadiria uvuvi haramu unaopotea na uharibifu, husababisha kupotea tani milioni 11 hadi 26 za samaki kila mwaka.

VITA ILIVYO

Mwenyekiti wa Kamati ya Wavuvi Mtaa wa Pemba Mnazi, Kigamboni, Amadi Ali, anasema wanakabiliana na shughuli hizo kwa kuweka doria na kutoa taarifa polisi, wanapobaini matukio hayo.

"Tunapobaini kuna wavuvi wanatumia kinyume na utaratibu, tunatoa taarifa kwa maofisa uvuvi wanaoshirikiana na Kikosi cha polisi maji na wanaweka doria kuwakamata," anasema.

Kamanda wa Polisi Kikosi cha Wanamaji Tanzania Kamishna Msaidizi, Moshi Sokoro, anasema kuna vikwazo katika kudhibiti uvuvi haramu, ikiwamo kuvuja kwa taarifa za doria, hali inayokwamisha utendaji wao, katika kukabili uvuvi haramu na vifaa vyake.

Ofisa Uvuvi Kata ya Pemba Mnazi, Rahima Said, anakiri mafanikio katika fukwe anazozisimamia na wanaendelea kushirikiana na viongozi wa mazingira ya usafi wa fukwe (BMU), kukabiliana nayo kupunguza mikasa na kesi kutoka 20 mwaka 2018 hadi kesi mbili mwaka jana.

Anataja njia wanazotumia, ni doria na utaratibu maalumu wa kuwatambua wageni wanaoingia mahali hapo, kwa njia ya shughuli za uvuvi.

Prof. Bwathondi anashauri serikali kuweka mikakati ya kuzuia uingizwaji holela vifaa vinavyotumika kutengeneza na kudhibiti uingizwaji mabomu nchini, ikiwa ni namna inayowezesha kudhibiti wavuvi haramu.

Anashauri ni wakati mwafaka kuhakikisha mfumo wa kutoa elimu, kuanzia kuingia kwa mkoa, hadi ngazi ya mtaa, ili kuwafikia wengi zaidi, wakiwemo watoto.

Mining Officer, Sabai Nyasil. (Photo by Staff Photographer)

MEMBERS of the Parliamentary Social Welfare and Development Committee listen to Nguru Ranch Hills Feedlot management on how they stick to quality of meat served to the public during their tour at PSSSF investment Centre Mvomero District, Morogoro Region, recently. (Photo by Correspondent)

CamScanner

Wizara yamshukuru Rais Samia ujenzi Bandari Uvuvi Kilwa

Na Magnus Mahenge

KATIBU Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Profesa Riziki Shemdoe amemshukuru Rais Samia Suluhu Hassan kwa kutoa Sh bilioni 266.7 kugharamia ujenzi wa mradi wa Bandari ya Uvuvi Kilwa Masoko mkoani Lindi.

Akizungumza na gazeti hili jijini hapa juzi baada ya kurejea kutoka Bandari ya Kilwa Masoko mkoani Lindi, Profesa Shemdoe alisema bandari hiyo ya uvuvi ikikamilika itakuwa msaada mkubwa kwa Watanzania wanaofanya kazi ya uvuvi.

Mradi huo ni miongoni mwa miradi itakayotembelewa na Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Viwanda, Biashara, Kilimo na Mifugo Machi 16, 2023 kwa lengo la kukagua miradi inayotekelezwa na Wizara ya Mifugo na Uvuvi mkoani Lindi.

Aidha, Profesa Shemdoe alisema bandari hiyo itatoa ajira 30,000 kwa vijana wa kike na wa kiume, itaongeza usafirishaji wa samaki nje ya nchi na itaongeza tija ya uvuvi Bahari Kuu.

Vilevile, Katibu Mkuu aliainisha faida nyingine kuwa itapunguza upotevu wa samaki, itaondoa changamoto ya uvuvi haramu usioratibiwa na kutolewa taarifa.

Alisema pia itapunguza changamoto ya upungufu wa samaki ndani ya nchi, ikiwa ni pamoja na kuongeza mchango wa sekta ya uvuvi kutoka asilimia 1.71 mwaka 2023 hadi kufikia asilimia tatu hadi tano ifikapo 2026.

Profesa Shemdoe alisema tayari Rais Samia ameshaidhia malipo ya awali ya jumla ya Sh bilioni 40 na zimeshalipwa kwa mkandarasi anayejenga bandari hiyo.

Katika ziara hiyo, Katibu Mkuu amekutana na mkandarasi anayejenga bandari hiyo kampuni ya China Harbour Engineering Company Ltd pamoja na Mkandarasi Mshauri Elekezi Dar Al-Handasah Consultants na kuwaelekeza kuwa wafanye kazi kwa bidii ili wamalize ujenzi huo kwa muda uliopangwa.

Kwa upande wake, mkandarasi anayejenga bandari hiyo pamoja na mkandarasi mshauri mwelekezi wamekubali kuwa watafanya kazi usiku na mchana ili kuhakikisha kuwa mradi huo unakamilika kwa muda uliopangwa.

Awali, Profesa Shemdoe alisema kuwa anamshukuru Rais Samia kwa kuendelea kumuamini na kumhamishia wizara ya mifugo na uvuvi.

Wafugaji wahadharishwa kutibu mifugo kiholela

Na Lucy Ngowi

MENEJA wa Kiwanda cha chanjo Tanzania kilichopo chini ya Wakala ya Maabara ya Veterinari Tanzania (TVLA), Charles Mayenga ameonya tabia ya wafugaji kutibu mifugo kiholela, kwa kuwa inasababisha usugu wa vimelea wa magonjwa dhidi ya dawa.

Mayenga ambaye pia ni daktari wa mifugo, alisema hayo alipozungumza na gazeti hili ofisini kwake.

Alisema katika miaka ya karibuni kuwekuwapo na tatizo la watu kutibu mifugo bila kujua wanachotibu.

"Nasisitiza wafugaji kupima magonjwa ya mifugo kabla ya kuwatibu ili kujua hakika tunakwenda kumtibu yule mgonjwa kwa dawa sahihi. Mchungaji anaamka asubuhi anakuta mifugo yake inaonyesha haina afya, anaingia ndani ana chupa yake ya dawa anavuta na kwenda kumchoma. Hapo hajui anatibu nini," alisema.

Alisema matokeo yake dawa iliyotumika iliyokuwa inatibu ugonjwa mwingine, inakuwa haiwezi kuutibu ugonjwa huo kwa kuwa vijidudu vinakuwa vimezoea.

"Wadudu ni wajanja sana, unapopeleka dawa wao wanaisema hiyo dawa ni ya namna gani halafu wanatengeneza kinga kuhakikisha kuwa haiwadhuru. Baada ya muda wanaizoea na mwisho haiwaui kwa sababu wamejua namna ya kuikwepa," alisema.

"Matokeo yake kwa sababu na sisi tunakula yale mazao ya wanyama, unapokula mnyama ambaye alitibiwa na dawa zile, zinaingia kwako kwa sababu zipo chini ya kiwango," alisema.

Aliongeza: "Wadudu walewale wanaizoea kwenye mwili wako na siku utakapougua ugonjwa kama huo ukienda hospitali na ukipewa dawa ile ambayo au ilikuwa inakutibu kwa sababu wadudu wale wameshaizoea na kujenga usugu dhidi yake hautaweza kutibu."

Alisema wakala inasisitiza wafugaji kutumia maabara zilizopo ili kupata huduma hiyo ya kutambuliwa kwa magonjwa kabla ya kuyatibu ili yatibiwe kwa usahihi waondokane na hilo tatizo.